

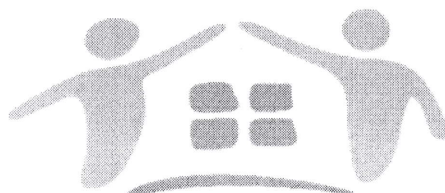

PATVIRTINTA

Trakų rajono paramos šeimai
ir vaikams centro direktoriaus
2023 m. kovo 2 d. įsakymu

Nr. I-

**TRAKŲ RAJONO
PARAMOS ŠEIMAI IR VAIKAMS CENTRAS**

**TRAKŲ RAJONO
PARAMOS ŠEIMAI IR
VAIKAMS CENTRAS**

**2022 METŲ
VEIKLOS ATASKAITA**

IVADAS

Ataskaita teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi, Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centro nuostatų, patvirtintų Trakų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 25 d. sprendimu Nr.S1E-8, 28.18 punktu.

Trakų rajono paramos šeima ir vaikams centras (toliau - Centras) yra Trakų rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga, įsteigta 2014 m rugpjūčio 1 d. Adresas, Aukštadvario g. 33, Mikniškių k., Trakų r.sav. Interneto svetainė: <https://trakuseimoms.lt>.

Centro veiklos *tikslas* - sudaryti sąlygas vaikus auginančioms ar besilaukiančioms šeimoms ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, padėti įveikti socialinę atskirtį, padėti vaikams tenkinti prigimtinius, socialinius, kultūrinius poreikius.

Tiksliui įgyvendinti keliami šie *uždaviniai*:

1. Teikti informaciją ir konsultuoti Trakų rajono savivaldybės gyventojus Centre teikiamų socialinių paslaugų klausimais;
2. Teikti ir organizuoti socialines paslaugas, reikiamą pagalbą vaikams, jų tėvams, globėjams, įtėviams;
3. Organizuoti socialinį darbą su šeimomis, siekiant prevenciškai užkirsti kelią galimoms problemoms šeimoje;
4. Plėtoti socialinių paslaugų įvairovę, užtikrinti jų prieinamumą ir tęstinumą, rengti socialines programas ir projektus;
5. Integruotis į bendrą savivaldybės socialinių paslaugų infrastruktūrą.

Įgyvendindamas uždavinius, Centras:

1. Vykdo vaikus auginančių šeimų socialinę priežiūrą jų socialinėje aplinkoje;
2. Teikia kompleksinę pagalbą krizių centre;
3. Vykdo vaikų dienos socialinę priežiūrą vaikų dienos centre;
4. Teikia ir organizuoja pagalbą tėvų globos netekusiems vaikams, būsimiems ir esamiems globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, įtėviams;
5. Teikia pagalbą smurtą patyrusioms moterims;
6. Teikia psichologinę pagalbą;

7. Teikia ir organizuoja mokomąją paramą;
8. Per atvejo vadybos procesą telkia pagalbai skirtingų sričių specialistus;
9. Skatina socialinę savanorystę;
10. Vykdo socialinių paslaugų plėtros ir kokybės gerinimo projektus;
11. Organizuoja renginius.

Centras teikia socialines paslaugas ir pagalbą šiems Trakų rajono savivaldybės gyventojams:

1. Socialinę riziką patiriantiems vaikams ir jų šeimoms;
2. Socialinę riziką patiriančioms vaikus auginančioms šeimoms;
3. Krizinėje situacijoje esančioms vaikus auginančioms šeimoms;
4. Moterims, patyrusioms ar kurioms kyla pavojus patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę, ekonominę prievartą, smurtą, išnaudojimą prekybai žmonėmis;
5. Nepilnamečiams tėvams ir jų vaikams;
6. Tėvų globos netekusiems vaikams;
7. Globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, įtėviams;
8. Asmenims, ketinantiems tapti globėjais (rūpintojais), budinčiais globotojais, įtėviais;
9. Kitoms vaikus auginančioms šeimoms, kurioms pagal jų poreikių įvertinimą reikalingos socialinės paslaugos ar kompleksinė pagalba.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

	<i>Direktorius pavaduotojas</i>	SOCIALINĖ PAGALBA	Atvejo vadybininkai
			Vyresnysis socialinis darbuotojas metodiniam konsultavimui
			Socialiniai darbuotojai seniūnijose
		Individuailios priežiūros darbuotojai	
		KRIZIŲ CENTRAS	Socialinis darbuotojas
			Socialinio darbuotojo padėjėjai

Direktorius		PAGALBA SMURTAŲ PATYROSIOMS MOTERIMS	Socialinis darbuotojas
		VAIKŲ DIENOS CENTRAS	Socialinis darbuotojas
			Užimtumo specialistai
			Socialinio darbuotojo padėjėjas
		GLOBOS CENTRAS	Globos koordinatoriai
			Globėjų ir tėvių rengimo specialistai
			Psichologas
	PSICHOLOGINĖ PAGALBA	Psichologai	
Dailės terapeutas			
	Buhalteris		
	Ūkvedys		Automobilių vairuotojai
			Techninis personalas

1 pav. Centro valdymo struktūra

2022 metais Centre patvirtintos 48,5 pareigybės (2019 metais buvo 45,5, 2018 metais – 43, 2017 metais – 40,5, 2016 metais – 31,5, 2015 metais – 28). Iš jų finansuojamos savivaldybės biudžeto (SB) lėšomis – 22 pareigybės, valstybės biudžeto (VB) – valstybės dotacijų socialinėms paslaugoms teikti – lėšomis – 25,5 pareigybės, projektų lėšomis – 2,5 pareigybės.

1 lentelė. Pareigybės ir jų skaičius 2022 metais

Pareigybės pavadinimas	Pareigybių skaičius	Iš jų:		
		finansuojamos SB lėšomis	finansuojamos VB lėšomis	finansuojamos projektuose lėšomis
Direktorius	1	1	-	-
Direktoriaus pavaduotojas	1,5	1	-	-

Buhalteris	1	1	-	-
Administratorė	1	1	-	-
Ūkvedys	1	1	-	-
Automobilio vairuotojas	2,8	2,8	-	-
Pagalbinis darbininkas	0,75	0,75	-	-
Atvejo vadybos funkcijų vykdymui	5	-	5	-
Individulios priežiūros darbuotojas	2	-	2	-
Socialinių darbuotojų seniūnijose veiklai				
Vyresnysis socialinis darbuotojas	1	-	1	-
Socialinis darbuotojas	13	-	13	-
Krizių centro veiklai				
Socialinis darbuotojas	1	-	1	-
Socialinio darbuotojo padėjėjas	4,45	4,45	-	-
Vaikų dienos centro veiklai				
Socialinis darbuotojas	1	-	1	-
Užimtumo specialistas	2	2	-	-
Socialinio darbuotojo padėjėjas	1	1	-	-

Globos centro veiklai

Globos centro pavaduotojas	0,5 etato	0,5 etato	-	-
Globos koordinatorius	2	1		1
Globėjų ir įtėvių rengimo specialistas	1,25	1,25		
Psichologas	1	0,5		0,5
Visuomenės informavimo specialistas	0,25	0,25		

Pagalbai smurtą patyrusioms moterims

Socialinis darbuotojas	0,5			0,5	
Psichologinei pagalbai					
Psichologas	1,75	1,75			
Dailės terapeutas	1	1			
„Kompleksinių paslaugų šeimai plėtojimas Trakų rajone“ projektui					
Koordinavimo ir informacinių iniciatyvų organizatorius	1				1
Iš viso:	48,95	21,7		24,75	2,5

2 lentelė. 2022 metais skirtos lėšos ir jų panaudojimas

ASIGNAVIMŲ VALDYMAS

<i>Skirtos lėšos</i>		
<i>Lėšų šaltinis</i>		<i>Eur</i>
Savivaldybės biudžeto lėšos savarankiškosioms funkcijoms		600622
Valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos		884968
Įstaigos pajamos		0
Neformalus vaikų švietimo krepšelis		1460
Projektams skirtos lėšos		35711,51
Paramos lėšos		6740,54
	Iš viso:	152 9502,05
<i>Išlaidos</i>		
Darbo užmokestis		1218602,81
Socialinio draudimo įmokos		19606,02
Mitybos išlaidos		4550
Medikamentų ir medicininių prekių bei paslaugų įsigijimo išlaidos		1000

Ryšių įrangos ir ryšių paslaugų įsigijimo išlaidos		3 100
Transporto išlaikymo ir transporto paslaugų įsigijimo išlaidos		16 500
Kvalifikacijos kėlimo išlaidos		17 875
Komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos		58 340
Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos		1449 825,26
Atlygis ir išmokos (vaikų išlaikymui) budintiems globotojams		45748, 93
	Iš viso:	1495 574,19

VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

Atsižvelgiant į dažniausius rizikos faktorius šeimose 2021 m. dėl kurių šeimoms iniciuota atvejo vadyba, 2022 m. įgyvendinamas **1 tikslas** - organizuoti mokymus, seminarus atsižvelgiant į rizikos faktorius šeimose susijusius su alkoholiu vartojimu, smurtu, psichinės sveikatos problemų turinčiais klientais, organizuoti mokymai, siekiant atnaujinti turimas žinias, bei įgyti naujų žinių, mokantis naujų darbo metodų, siekiant efektyviau spręsti minėtas šeimose esančias problemas. Atvejo vadybininkai dalyvavo mokymuose „Psichikos ir elgesio sutrikimų turinčių asmenų teisių apsaugos principo taikymas“. Mokymai buvo skirti socialinio darbo praktikai ir teorijai su psichikos ir elgesio sutrikimų turinčiais asmenimis, bei kompetencijų stiprinimui, specialistai dalyvavo tarptautinėje konferencijoje „Į pacientą orientuota sveikatos priežiūra: komandiškumo stiprinimo galimybės“ kur buvo nagrinėjamos ir priklausomybių ar psichikos ir elgesio sutrikimų turinčių asmenų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo problemos ir kokia socialinė pagalba reikalinga, siekiant užtikrinti tokių asmenų paslaugų prieinamumą. Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centro atvejo vadybininkė vedė mokymus centro darbuotojams apie socialinį darbą su priklausomybių turinčiais asmenimis. Mokymai buvo skirti pasidalinti žiniomis apie pagalbos teikėjų priklausomiems asmenims, motyvacinio interviu pristatymui, priklausomų asmenų psichologinį portretą ir mąstyseną, socialinio darbo klaidas kontakte, siekiant stiprinti socialinį darbą ir ieškoti efektyvių metodų darbui su priklausomais asmenimis, nes socialiniai darbuotojai informuoja, konsultuoja priklausomybių tema, nukreipia asmenis pas specialistus pagal kompetenciją, motyvuoja elgesio keitimui, dirba su socialine aplinka, siekiant ugdyti socialinius įgūdžius. Neretai rizikingo alkoholio vartojimo pasekmė yra ir vaikų nepriežiūra, todėl svarbu yra vykdyti ankstyvąją prevenciją bei laiku reaguoti. Dalyvauta seminare „Nuo blaivybės judėjimų iki įrodymais grįstos alkoholio praktikos, alkoholio žalos kitiems nei geriantysis aspektai“, taip pat konferencijoje „Žalingų įpročių ir smurto prieš vaikus prevencija socialinę riziką patiriančiose šeimose“, dalyvavimas tęstiniuose mokymuose „Balsas prieš smurtą“, kurių tikslas - gilinti žinias atpažįstant smurtą artimoje aplinkoje, paskatinti aukas kreiptis pagalbos, geriau suprasti smurtinio elgesio reiškinį visuomenėje ir to priežastis, susipažinti su neįgaliųjų patiriamu smurtu. Iš viso per 2022 m. atvejo vadybininkai profesinės kompetencijos tobulinimui skyrė 156,5 val.

2 tikslas - socialinio darbo su jaunimu stiprinimas bei galimybių ir būdų ieškojimas dėl jaunimo įtraukties į neformaliąsias veiklas bei papildomą užimtumą. Sudarant atvejo vadybos planus numatytos pagalbos priemonės, kuriomis siekta įtraukti jaunimą į neformalųjį švietimą, papildomas veiklas, užimtumą, stiprinta tėvų motyvaciją dėl vaikų dalyvavimo vasaros stovyklose vyko individualūs pokalbiai, kurių metu jaunuoliams suteikta informacija apie būrelius, stovyklas, dienos centrų veiklą, vidutiniškai apie 2-4 kartus per mėnesį kiekvienam vaikui, jaunuoliui. Susidurta su iššūkiais, bei veiksniais ribojančiais jaunimo įsitraukimą į veiklas. Jaunuoliai motyvuoti lankyti dienos centrus, paaugliai įsitraukė į būrelių lankymą. Socialiniai darbuotojai kartu pasitelkdami psichologus aiškinosi vaikų elgesio priežastis, padėjo įsitraukti į ugdymosi procesą, laisvalaikio praleidimą, įsitraukimą. Darbas vyko ir su vaikų, paauglių tėvais bei artimaisiais, išplėstine socialine aplinka siekiant stiprinti tėvų motyvaciją aktyviau domėtis vaikų neformaliuoju ugdymu. Atvejo vadybininkai sudarydami pagalbos šeimai planus nusimatydavo pagalbos priemonės, kuriomis buvo siekta įtraukti jaunimą į neformalųjį švietimą, papildomas veiklas, užimtumą. Jaunimas lankė ir lanko Carito dienos centrą. Carito organizacija organizavo vaikams stovyklas vasaros metu. Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centre, vasaros metu veikė dienos centras, kuriame vidutiniškai kiekvienoje pamainoje būdavo po 15 vaikų.

3 tikslas - stebint besiformuojančius vaikų žalingus įpročius bei lytiškumo ugdymo spragas šeimose bendradarbiauti su Visuomenės sveikatos biuru organizuojat prevencinius užsiėmimus. Bendradarbiaujant su *TBK*, bei surinkus ne mažiau kaip 5 jaunuolių grupę, dėl lytinio švietimo, bei besiformuojančių žalingų įpročių prevencijos, organizuoti vienkartinės paskaitas/seminarus. Siekiant padėti vaikui keisti nepageidaujamą elgesį, ugdyti prasmingo individualaus ir visuomeninio gyvenimo įgūdžius ir padėti formuoti socialiai priimtina elgesį, Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu 10 šeimų buvo paskirta vaiko minimalios priežiūros priemonės ir koordinuota pagalba, dėl galimai esančios priklausomybės kompiuteriniams žaidimams ir internetui, nusikalstamos veikos internete, fiksuotų vaikų pabėgimų iš namų, smurto artimoje aplinkoje prieš vaikus, vaikų taikomo smurto kito vaiko atžvilgiu. Priemonės taikymo tikslas – teikti vaiko poreikius atitinkančią švietimo pagalbą, socialines, sveikatos priežiūros ar kitas paslaugas. Ją gali vykdyti švietimo pagalbos specialistas (psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas ar kitas specialistas), sveikatos priežiūros specialistas (gydytojas psichiatras, vaikų ir paauglių psichiatras, psichoterapeutas, psichologas, psichikos sveikatos specialistas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas ar kitas specialistas), socialinių paslaugų teikėjas, kiti pagalbą ir paslaugas teikiantys specialistai. Per 2022 m. paskirtos priemonių vykdytojos: Trakų r. visuomenės sveikatos biuras, Trakų r. jaunimo turizmo ir laisvalaikio centras, ugdymo įstaigos, vaiko sveikatos priežiūros specialistai, Trakų rajono paramos šeimai vaikams centro atvejo vadybininkai ir socialiniai darbuotojai. Atvejo vadybininkui sudarant pagalbos šeimai planą ir įtraukiant priemonių vykdytojus, atsižvelgiama į vaiko amžių ir brandą, išklausa vaiko nuomonė ir požiūris į susidariusią situaciją, vertinama vaiko motyvacija pokyčiams pasiekti. Pasibaigus priemonių vykdymui atvejo vadybininkas organizuoja pagalbos šeimos plano peržiūrą kartu su vaiku ir vaiko atstovais pagal įstatymą, aptaria priemonės vykdymo eigą ir rezultatus, vaiko elgesio pokyčius, išklauso vaiko nuomonę dėl priemonės vykdymo veiksmingumo, bei teikia ataskaitą ir rekomendacijas tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui, dėl tolimesnio darbo organizavimo su šeima.

Stebint besiformuojančius vaikų žalingus įpročius elektroninėms cigaretėms, psichoaktyvioms medžiagoms, bei alkoholiams gėrimams, atvejo vadybos posėdžių metu šeimoms numatytos pagalbos priemonės kreiptis į Visuomenės sveikatos biurą ir dalyvauti ankstyvosios intervencijos programoje, siekiant suteikti vaikui žinių apie alkoholio, psichoaktyvių medžiagų vartojimo žalą, motyvuoti paauglį keisti savo elgesį. Bendradarbiaujant su Trakų rajono Visuomenės sveikatos biuro specialistais, gauta informacija, kad renkamos grupės nesusiformuoja dėl trūkstamo paauglių skaičiaus. Kaip alternatyva šeimoms siūloma socialinio darbuotojo konsultacijos, paaugliams žalingų įpročių temomis, siekiant padėti suprasti rūkymo, psichoaktyvių medžiagų, alkoholio vartojimo žalą, bei pasekmes besivystančiam organizmui.

4 tikslas - sudarant pagalbos šeimai planą dažniau išklausti vaiko nuomonę ir jo lūkesčius, atsižvelgiant į vaiko amžių ir gebėjimą reikšti mintis kviešti dalyvauti į atvejo vadybos posėdį. Bendradarbiaujant su socialiniais darbuotojais vaikų nuomonės atnešimas ir jos užfiksavimas atvejo vadybos planuose ir (ar) vaikų kvietimas dalyvauti AV posėdžiuose. Vadovaujantis Atvejo vadybos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. A1-141 (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. A1-802 redakcija), atvejo vadybos procese atvejo vadybininkai turėdami platesnę pagalbos įrankių pasirinkimą į pagalbos teikimo procesą įtraukė skirtingų sričių specialistus (ugdymo įstaigų socialiniai pedagogai, dienos centrų specialistai, globos centro globos koordinatoriai, seniūnijų specialistai, bendruomenės pirmininkė, gydymo įstaigų specialistai, neformalaus vaikų švietimo darbuotojai, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius), inicijuotas naujų paslaugų teikimas šeimoms (mediacija, šeimos konferencija, neformalus/papildomas užimtumas su jaunimu).

Atvejo vadybininkai 2022 m. inicijavo naujas, trūkstamas paslaugas šeimoms: inicijuota šeimos konferencija, mediacijos paslauga, asmeninio asistento paslauga, kreiptasi į tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorę (toliau- TBK) dėl privalomojo ikimokyklinio ugdymo užtikrinimo, inicijuota AA savi pagalbos grupė Aukštadvario seniūnijoje. Atvejo vadybos teikimo procese išryškėjo poreikis atvejo vadybininkams teikti informavimo – 363, konsultavimo - 467, tarpininkavimo paslaugas – 142. Siekiant užtikrinti geriausius vaiko interesus atvejo vadybininkai gali šeimą įspėti žodžiu, raštu arba teikti Motyvuotą siūlymą Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai (toliau – VVTAĮT). 2022 m. surašyti 20 įspėjimų šeimoms, teikti 8 motyvuoti siūlymai.

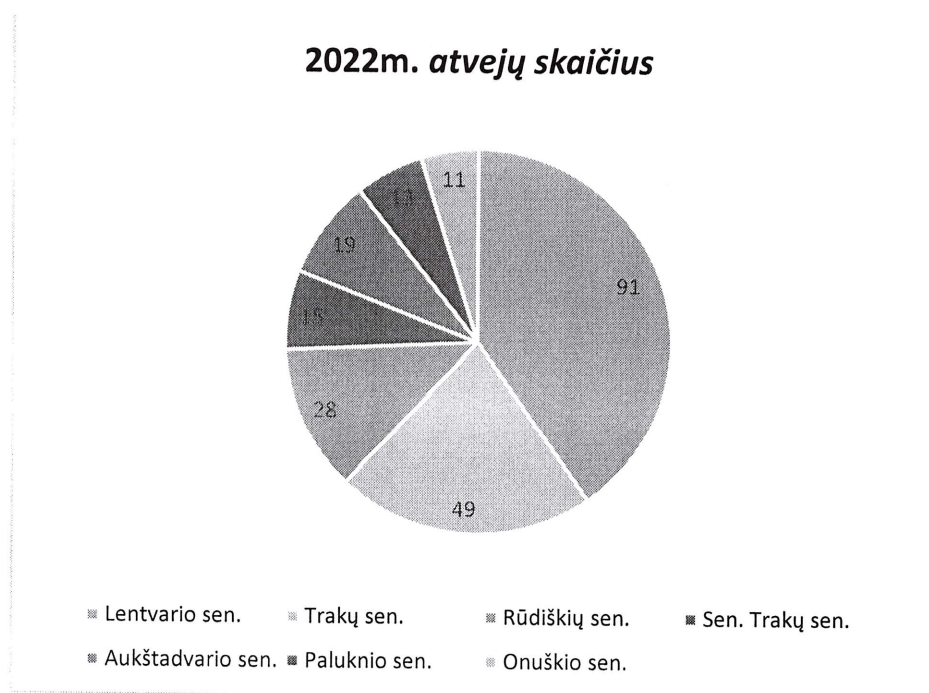
Siekiant efektyvesnės pagalbos šeimai buvo stiprinamas bendradarbiavimas su kitomis įstaigomis ir specialistais, organizuojami tarpinstituciniai pasitarimai su ugdymosi įstaigų specialistais, neformalaus vaikų užimtumo organizatoriais ir koordinatoriais, TBK specialiste, gydymo įstaigų specialistais, specializuotos kompleksinės pagalbos centro specialistais, policijos tyrėjais, globos centrų koordinatoriais, VVTAĮT specialistais ir kitų savivaldybių specialistais (ugdymosi įstaigų, VVTAĮT, globos centrų, socialines paslaugas teikiančių įstaigų specialistais). Tarpinstituciniai pasitarimai buvo organizuojami siekiant stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą ir įtraukti skirtingus specialistus į šeimų problemų sprendimą, ieškoti bendrų pagalbos būdų ir priemonių. Po tarpinstitucinių pasitarimų pagalbos šeimai planuose numatytos konkrečios pagalbos priemonės ugdymo įstaigų specialistams,

globos koordinatoriams, palaikomas nuoseklus ryšys, stiprinamas komandinis darbas sprendžiant šeimų problemas.

Kontakto su klientų ir jų socialine aplinka stiprinimas per atvejo vadybos proceso sklaidą bei viešinimą. Bendradarbiaudami su socialiniais darbuotojais ir analizuodami bei vertindami pagalbos poreikį vaikui ir jo šeimai atvejo vadybininkai tarpininkavo tarp šeimos ir pagalbos teikėjų siekdami efektyvesnio, šeimos poreikius atitinkančio pagalbos modelio sudarymo. Teikiant pagalbą šeimai atvejo vadybininkai susidūrė su unikaliomis šeimų patirtimis, kiekvieno šeimos nario individualumu, šeimos kaip vieneto kompleksiskumu. Atvejo vadybininkas ir socialinis darbuotojas vertindamas paslaugų poreikį šeimai reagavo ir atkreipė dėmesį ne tik į dominuojančias socialines problemas, tokias kaip prasta gyvenamojo būsto būklė, socialinių įgūdžių stoka, piktnaudžiavimas alkoholiu, vaikų nepriežiūra, tačiau susidūrė ir su ne taip akivaizdžiai pastebimomis problemomis: suicido rizika, besiformuojančiais vaikų žalingais įpročiais, parazituojančiu tėvų gyvenimo būdu, tarpasmeninių santykių sutrikimais, susvetimėjimu tarp tėvų ir vaikų, nepasitikėjimu grįstais santykiais, dažna vieno iš tėvų gyvenimo partnerių kaita, įvairių formų smurtu, destruktiviais besiskiriančių porų ir šeimų santykiais, pedagoginėmis tėvų nesėkmėmis.

Inicijuoti atvejo vadybininkų apsilankymai šeimose (101 apsilankymas), siekiant, kad šeimos geriau suprastų atvejo vadybos proceso naudą, tikslus, į pagalbą šeimai teikimą buvo įtraukiami išplėstinės šeimos ir artimos socialinės aplinkos nariai.

ATVEJO VADYBOS ATVEJŲ ANALIZĖ PAGAL SENIŪNIJAS

pav. 1. 2022 m. atvejų skaičius

Bendras atvejo vadybos atvejų skaičius 2022 m. 226 šeimų. 2021 m. atvejų skaičius buvo 202. Didžioji šeimų dalis, kurioms taikoma atvejo vadyba yra Lentvario seniūnijoje 91 atvejis, atsižvelgiant į tai, jog Lentvario seniūnija pagal gyventojų skaičių yra didžiausia Trakų raj. Lyginant su 2021 m. atvejų skaičiaus pagal seniūnijas statistika Lentvaryje buvo 85 šeimos. Atvejų skaičiaus rodiklis šioje seniūnijoje išlieka mažai pakitęs. Vertinant kitų seniūnijų rodiklius stebima šiek tiek pakitusi atvejų skaičiaus statistika. Trakų sen. 2021 m. atvejų skaičius buvo 40, 2022 m. šioje seniūnijoje atvejų skaičius 49. Senujų Trakų seniūnijos atvejų skaičius 2021 m. buvo 7 atvejai, 2022 m. 15 atvejų, todėl galima teigti, kad atvejų skaičius Senujų Trakų seniūnijoje paaugo beveik dvigubai. Lentvario, Aukštadvario, Rūdiškių, Onušio, Paluknio seniūnijose stebima nežymiai pakitusi atvejų skaičiaus dinamika.

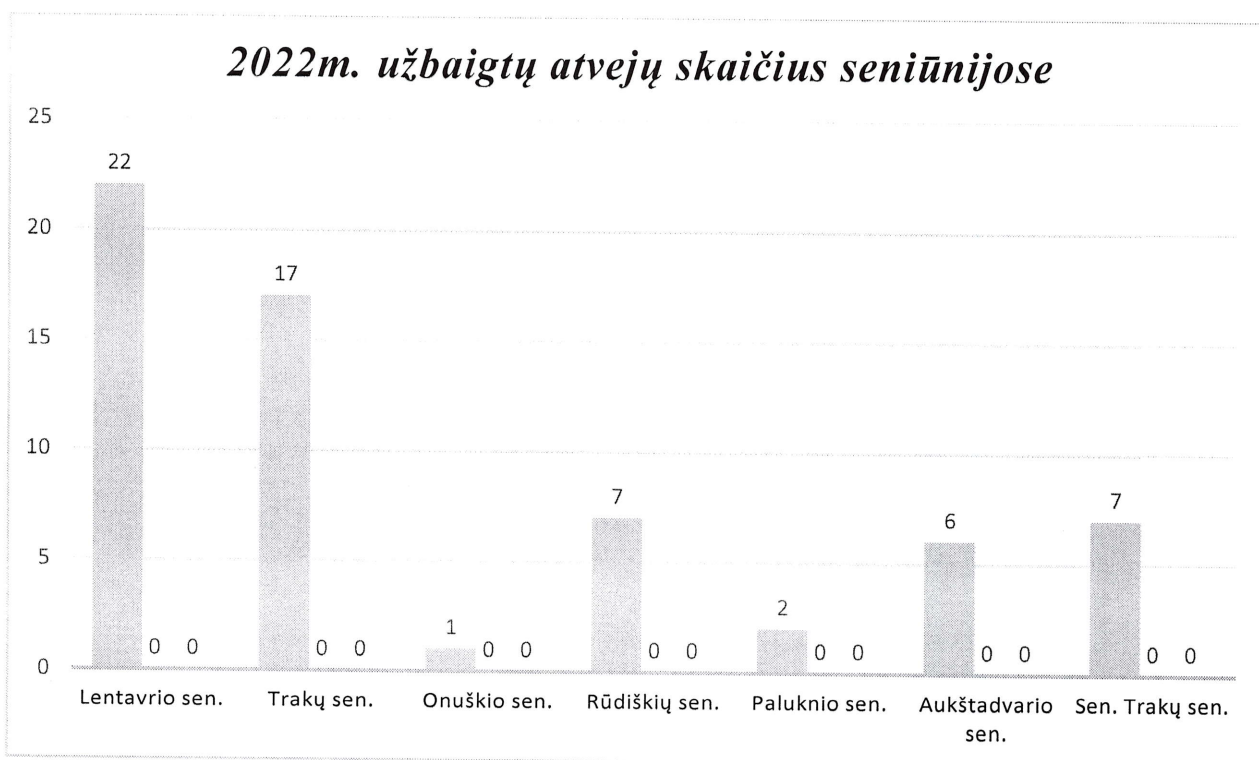
<i>Gyvenamoji vieta</i>	<i>Iš viso atvejų skaičius 2022 m.</i>	<i>Iš jų užbaigtų atvejų skaičius</i>	<i>Užbaigimo priežastys</i>
<i>Lentvario sen.</i>	91	22	16 dėl teigiamų pokyčių; 2 išsikrautė į kitą rajoną; 1 nežinoma gyv.vieta; 3 teikta pagalba nepadėjo
<i>Trakų sen.</i>	49	17	14 dėl teigiamų pokyčių 1 teikta pagalba nepadėjo 2 šeimoje neliko nepilnamečių vaikų
<i>Onušio sen.</i>	11	1	1 dėl teigiamų pokyčių
<i>Rūdiškių sen.</i>	28	7	5 dėl teigiamų pokyčių; 1 vaikas atskirtas dėl motinos ligos; 1 išsikraustė į kitą rajoną
<i>Paluknio sen.</i>	13	2	1 šeimoje neliko nepilnamečių vaikų; 1 dėl teigiamų pokyčių

<i>Senųjų Trakų sen.</i>	15	7	6 dėl teigiamų pokyčių 1 teikta pagalba nepadėjo
<i>Aukštadvario sen.</i>	19	6	5 šeima dėl teigiamų pokyčių 1 neterminuotai apribota tėvų valdžia
Iš viso:	226	62	48 dėl teigiamų pokyčių 3 išsikraustė į kitą rajoną 1 neterminuotai apribota tėvų valdžia 5 teikta pagalba nepadėjo 3 šeimoje neliko nepilnamečių vaikų 1 vaikas buvo atskirtas nuo motinos dėl jos ligos. 1 nežinoma gyvenamoji vieta.

2022 M. AKTYVIŲ IR UŽBAIGTŲ ATVEJŲ ANALIZĖ:

Lyginant užbaigtų atvejų analizę su 2021 m. stebima, jog užbaigtų atvejų skaičius dėl teigiamų pokyčių šeimoje 2022 m. yra padidėjęs. 2021m. šis skaičius buvo 46 atvejai, 2022 m. 48 užbaigtų atvejų skaičius dėl teigiamų pokyčių. Analizuojant užbaigtų atvejų sėkmes ir priežastis išskiriami šie faktoriai: sistemingai, nuosekliai bei kryptingai atvejo vadybininkų koordinuojamos paslaugos, bendradarbiavimas su socialiniais darbuotojais, kitų sričių specialistais bei klientais siekiant bendro teigiamo pokyčio. Kaip pavyzdį pateikiame dažniausiai vyraujančią riziką šeimose susijusią su alkoholio vartojimu. Sprendžiant šią problemą svarbus struktūruotas, metodiškas atvejo vadybininko ir socialinio darbuotojo komandinis darbas, panašių ir (ar) vienodų socialinio darbo metodų taikymas. Vadovaujantis pirmumo ir svarbumo principu “čia ir dabar”, suteikiant klientui aktualią informaciją apie galimus gydymo būdus bei galimybes, organizuojant palydėjimo ir transporto paslaugas, glaudžiai bendradarbiaujant su Respublikiniu priklausomybės ligų centro Kauno filialu. Įstaigoje klientams suteikiama kokybiška ir profesionali bei informatyvi gyd. psichiatro konsultacija. Siūlomi galimi, kliento poreikius atitinkantys gydymo būdai. Priežastys įtakojusios šio rodiklio prastėjimą galimai susijusios su paslaugų prieinamumo problemomis. LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakyme dėl kompleksiskai teikiamų paslaugų šeimai 2016 – 2023 m. veiksmų plano patvirtinimo (2016) įvardijama, kad paslaugos gavėjams dažniais atvejais yra „neprieinamos ar sunkiai prieinamos

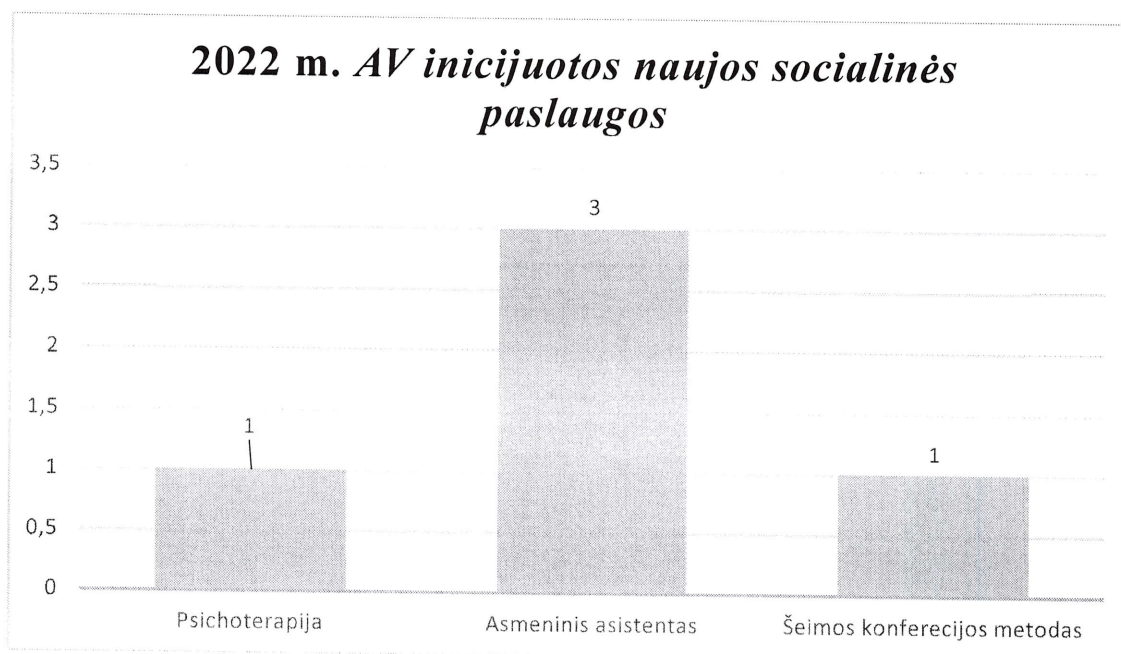
dėl didelio atstumo iki paslaugų teikimo vietų, viešojo transporto trūkumo, ypač kaimo vietovėse, taip pat nepakankamų pajamų, sunkumų derinant šeimos ir darbo įsipareigojimus, vaikų priežiūros paslaugų trūkumo, darbdavių požiūrio (nepasitenkinimo, kad darbuotojas turi rūpintis priklausomais šeimos nariais), žinių apie teikiamas paslaugas ir jų naudą bei socialinių įgūdžių stoka, patiriama beviltiškumo būseną, tėvų ir (ar) vaikų negalia". Tai reiškia, kad pagalbos ir socialinių paslaugų teikimo šeimai efektyvumą Trakų rajone riboja nemažai probleminių aspektų, į kurių sprendimą orientuotos kompleksiskai teikiamos paslaugos. Vertinant naujų atvejo vadybos atvejų inicijavimo priežastis 2022 m. stebima, jog atvejo vadybos procesas šeimos inicijuojamas dėl tėvų girtavimo ir alkoholio problemos šeimose, dėl vaiko priežiūros įgūdžių stokos, dėl vaikams nustatytos laikinosios globos, dėl tėvų prievartos prieš vaikus, dėl laikino tėvų valdžios apribojimo ir vaikui nustatytos nuolatinės globos, dėl tėvų tarpusavio konfliktų, skyrybų, vaikų ugdymosi problemų, pozityvios tėvystės įgūdžių stokos. 2022 m. stebima panaši tendencija kaip ir 2021 m. dėl nenustatyto kompleksinio paslaugų poreikio kuomet atvejo vadybos procesas šeimoms nepradedamas. 2021 m. tokių atvejų buvo 4, 2022 m. skaičius išlieka toks pats - 4 atvejai. Užbaigtų atvejų pasiskirstymas pagal seniūnijas pateikiamas 3 pav.

3 pav. Užbaigtų atvejų pasiskirstymas pagal seniūnijas

Atsižvelgiant į išnaudotas pagalbos galimybes šeimai, bei į psichiatrės rekomendacijas inicijuoti psichoterapijos paslaugą, siekiant padėti šeimai gauti jos poreikius atitinkančią pagalbą, bei matant tikslingą poreikį šeimos nariui organizuoti psichoterapijos metodo taikymą ir siekiant spręsti su šeimos nario, patyrusio smurtą artimoje aplinkoje, gerove susijusius klausimus šeimos rate, atvejo vadybininkė kreipėsi į tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatore dėl psichoterapijos paslaugos šeimai teikimo, bendradarbiaujant su TBK ir VVTAIT šeimos vaikui skirta nemokama psichoterapijos paslauga Paramos vaikams centre. Psichoterapija – tai psichologinis pagalbos, gydymo būdas žmogui. Psichoterapijos metodas – pagalbos pacientui būdas, taikomas įvairios kilmės

asmenybės, elgesio ar emocinės būsenos sutrikimams koreguoti, kurio metu vyksta specifinis paciento ir psichoterapijos metodą taikančio asmens sveikatos priežiūros specialisto bendravimas, siekiant sušvelninti arba panaikinti psichikos ir elgesio sutrikimo simptomus, pakeisti sutrikusio elgesio modelius ar požiūrius, pasiekti didesnę paciento emocinę brandą, geresnę psichikos sveikatą bei subjektyvią gerovę. 2022 m. atvejo vadybos procese psichoterapijos paslauga organizuota 1 šeimai.

4 pav. 2022 m. inicijuotos naujos socialinės paslaugos

INICIJUOTOS NAUJOS SOCIALINĖS PASLAUGOS

Šeimos mediacijos paslauga padėjo šeimoms sėkmingai spręsti ginčus dėl bendravimo, vaikų išlaikymo, padėjo abiem tėvams įsiklausyti į vienas kito argumentus, bei surasti bendrą, geriausią sprendimą susijusį su vaikų interesais ir poreikių atliepimu. Šeimos mediacijos procesas suteikė galimybę tėvams susėsti, išsikalbėti, įsiklausyti ir išgirsti kitos šalies argumentus ir priežastis, sukėlusius konfliktą. Taip išvengiama streso, tolimesnės žalos vaikui, taip pat išlieka galimybė palaikyti gerus santykius tėvams ir ateityje. Tai ypač svarbu nes buvę sutuoktiniai ar partneriai visą gyvenimą ir toliau bus susieti, nes savo vaikams jie išliks tėvais. Mediacijos metu pasiektas susitarimas yra gerokai lankstesnis, o pasikeitus aplinkybėms, tokį susitarimą paprasčiau pakeisti ar koreguoti nei teismo sprendimą. 2021 m. atvejo vadybos procese šeimos mediacija organizuota 5 šeimoms. Šeimos asistento paslauga 2021 m. paskirta 3 šeimoms. Vienu atveju asmeninis asistentas paskirtas šeimos vaikui turinčiam valgymo sutrikimą. Asmeninis asistentas suteikė pagalbą vaikui jo namų aplinkoje, padėjo užtikrinti valgymo rutiną, vaistų išgėrimą, stebėjo vaiko fizinio aktyvumo procesą. 2022 m. atvejo vadybos procese buvo stiprinamas bendradarbiavimas su skirtingų įstaigų ir sričių specialistais. Atvejo vadybininkai siekdami įtraukti ugdymo įstaigų specialistus į pagalbos teikimo procesą organizavo tarpinstitucinius pasitarimus ugdymo įstaigose. Įvyko sėkmingi

susitikimai Trakų Vytauto Didžiojo gimnazijoje, Paluknio Medeinos gimnazijoje, Paluknio Liongino Komolovskio gimnazijoje, nuotoliniu būdu organizuoti pasitarimai ir posėdžiai su Vilniaus miesto Grigiškių gimnazijos specialistais. Šių susitikimų tikslai taip pat buvo orientuoti į ugdytinių problemų sprendimą ugdymosi procese, sprendžiant nepažangumo, pamokų nelankymo, tėvų nebendradarbiavimo, vaikų elgesio problemų sprendimą, sėkmingos vaikų adaptacijos užtikrinimą, patyčių prevenciją, žalingų, besiformuojančių jaunimo įpročių mažinimą. Susitikimų metu aptartos pagalbos priemonės, ugdymo įstaigų turimi išteklių bei galimybės dėl papildomo vaikų užimtumo, neformalaus švietimo veiklų organizavimo. Sulaukta iniciatyvos dėl bendrų pagalbos priemonių šeimai organizavimo iš Santaros klinikų vaikų raidos centro specialistų. Tarpinstitucinio pasitarimo metu aptarta kompleksinė, savalaikė ir veiksminga pagalba šeimai ir vaikui. Specialistų pateiktos nuoseklios ir profesionalios rekomendacijos padėjo atvejo vadybos procese numatyti konkrečias, vaiko ir šeimos problemas atitinkančias priemones. Stebint suicido, pasikartojančių savęs žalojimo atvejų rizikas bei delinkventinio elgesio požymius, destruktivią elgseną šeimose teikti raštai į VŠĮ Trakų pirminės sveikatos priežiūros centrą. Specialistai atsižvelgę į pateiktą informaciją bei nurodytas rizikas prisidėjo prie pagalbos teikimo šeimoms. Įtariant galimos seksualinės prievartos ir įvairių smurto formų apraiškas šeimoje vadovaujantis principu „čia ir dabar“ organizuotas tarpinstitucinis pasitarimas su Specializuotos kompleksinės pagalbos centro specialistais aptariant kompleksinės pagalbos būdus šeimai. Bendradarbiavimo reikšmė ypatingai aktuali atvejo vadybos procese, kadangi šeimų problemos dažniausiai būna kompleksinės, o sprendimo būdai reikalaujantys įvairių sričių specialistų įsitraukimo. Lentvario pradinė mokykla – savo iniciatyva teikė informaciją apie savo mokinius socialiniams darbuotojams, aktyviai dalyvavo atvejo vadybos posėdžiuose bei teikiant pagalbą šeimoms, bendradarbiavo su socialiniais darbuotojais. Lentvario M. Šimelionio gimnazija – aktyviai dalyvauja teikiant pagalbą šeimoms, įsitraukė sprendžiant problemas, dalyvavo atvejo vadybos posėdžiuose, informavo apie pokyčius, palaikė ryšį su socialiniais darbuotojais ir šeimomis. Vaikų dienos centras „Akimirka“ – dalyvavo atvejo vadybos posėdžiuose, įsitraukia į pagalbos teikimą šeimoms, savo iniciatyva siūlė paramą ir pagalbą šeimoms, teikė pastebėjimus apie pokyčius šeimose. Trakų r. neįgaliųjų draugija – bendradarbiavo teikiant informaciją apie neįgaliuosius draugijos narius ir klientus, jiems teikiamas paslaugas, konsultavo klausimais pagal turimas kompetencijas. Senujų Trakų Andžejaus Stelmachovskio pagrindinė mokykla – dalyvavo atvejo vadybos posėdžiuose, savo iniciatyva ir aktyviai rūpinosi šeimomis, kurių vaikai yra mokyklos mokiniai, įsitraukė į pagalbos teikimą šeimoms. Rūdiškių gimnazija – savo iniciatyva praneša apie gimnazijos mokinių pokyčius, informavo apie pastebėjimus, dalyvauja atvejo vadybos posėdžiuose, dalyvavo teikiant pagalbą šeimoms. Trakų r. Senujų Trakų Kęstučio mokykla - dalyvavo atvejo vadybos posėdžiuose, savo iniciatyva ir aktyviai rūpinosi šeimomis, kurių vaikai yra mokyklos mokiniai, įsitraukė į pagalbos teikimą šeimoms. Palangos miesto socialinių paslaugų centras – esant bendram atvejui su TRPŠVC bendradarbiavo, dalinosi aktualia informacija, aktyviai ir iniciatyviai padėjo spręsti bendrus klausimus, kurie reikalingi organizuojant pagalbą šeimai. Vertindami kompleksinės pagalbos poreikį atvejo vadybininkai analizavo ir vaiko funkcines galimybes, atlikdami poreikio pagalbai vertinimą, vertino vaiko ir šeimos situaciją, remdamiesi vaiko raidos poreikiais, bei atsižvelgdami į tėvų galimybes ir gebėjimus tenkinti vaiko poreikius. Vaiko ir šeimos poreikio pagalbai įvertinimas atliekamas sisteminiu požiūriu, neapsiribojant vien informacijos surinkimu, buvo atsižvelgiama į platesnius šeimos ir kitus aplinkos veiksnius. Vertinami vaiko poreikiai susiję su sveikata, ugdymu, emocijomis ir elgesio raida, identitetu, šeimos ir socialiniais santykiais, socialinė raida, savitarnos įgūdžiai. Vertinami tėvystės gebėjimai : vaiko priežiūroje, saugumo užtikrinime,

emocinėje šilumoje, auklėjime ir ryšyje, stabilume. Vertinami ir šeimos ir aplinkos veiksniai: šeimos istorija ir funkcionavimas, giminės, namai, darbas, pajamos, šeimos socialinė integracija, bendruomenės resursai. Šiame procese buvo siekiama, jog ir patys šeimos nariai įvertintų ir suprastų atvejo vadybos proceso reikšmę. Atsižvelgiant į kompleksinės pagalbos poreikį šeimoms buvo teikiamos kompleksinės paslaugos: pozityvios tėvystės ir šeimų stiprinimo užsiėmimai, emocinės paramos grupė moterims, vyr. socialinio darbuotojo konsultacijos smurtinio elgesio keitimo temomis, psichologo konsultacijos, dailės terapijos užsiėmimai, socialinio darbuotojo ir atvejo vadybininko konsultacijos, ugdymo įstaigų specialistų konsultacijos, sveikatos įstaigų specialistų, neformalaus jaunimo ugdymo ir švietimo organizacijų darbuotojais, priklausomybės ligų konsultanto konsultacijos, visuomenės sveikatos biuro specialistai, policijos pareigūnai, seniūnijų specialistai, seniūnai.

SOCIALINIŲ DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ SENIŪNIJOSE VEIKLA

Socialiniai darbuotojai, dirbantys seniūnijose, teikė socialinę pagalbą šeimoms, auginančioms vaikus, arba besilaukiančioms kūdikio ir patiriančioms socialinės rizikos veiksnius. 2022 m. socialinės paslaugos ir pagalba buvo teikiama 191 šeimai ir jose augantiems 329 vaikams. Socialiniai darbuotojai vyko į šeimas darbo dienomis nuo 8.00 iki 17.00 val. Per 2022 metus šeimose buvo lankytasi 3320 kartų. Asmenims (šeimoms) pagalba buvo teikiama ieškant veiksmingiausių problemų sprendimo būdų. Tiek su atvejo vadybininkais, tiek individualiai socialiniai darbuotojai analizavo ir kartu su šeimomis sprendė įvairias problemas: teisinės, sveikatos, buitines, tvarkė dokumentus, teikė pagalbą mokant mokesčius, tarpininkavimo dėl klientų užrašymo pas specialistus. Socialiniai darbuotojai vedė teminius pokalbius ir praktinius užsiėmimus tėvams, siekiant stiprinti pozityvios tėvystės įgūdžius, santykius su vaikais, ugde gebėjimus konstruktyviai spręsti konfliktus šeimose, teikė informacinę, konsultacinę ir emocinę pagalbą skyrybų atvejais. Atsižvelgiant į atvejo vadybos proceso metu atliktą pagalbą šeimai poreikio ar socialinio darbuotojo nustatytą socialinių paslaugų poreikio vertinimą, buvo teikiamos bendrosios arba specialiosios socialinės paslaugos seniūnijose:

4 lentelė. **2022 metais suteiktos paslaugos, vykdant socialinę priežiūrą šeimų socialinėje aplinkoje:**

<i>Paslaugos pavadinimas</i>	<i>Kartai</i>	<i>Šeimos</i>
Bendrosios socialinės paslaugos		
Informavimas	1603	
Konsultavimas	3766	
Tarpininkavimas ir atstovavimas, palydėjimas į įstaigas	640	
Transporto organizavimas	482	
Aprūpinimas drabužiais	38	
Sociokultūrinės paslaugos	31	
Asmens higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas	3	
Specialiosios paslaugos		
Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas	116	

Psichosocialinė pagalba	40	
Intenyvi krizių įtveikimo pagalba	15	
Laikinas apnakvindinimas	1	
Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	2	

2022 m. siekdami socialinio darbo stiprinimo su šeimomis bei išplėstine socialine aplinka socialiniai darbuotojai ieškojo kontaktų su seniūnijose esančiais specialistais, bendruomenių nariais. Socialiniai darbuotojai palaikė kontaktą su ugdymo įstaigose esančiais socialiniais pedagogais, vaikų klasės auklėtojais. Siekiant įtraukti vaikus į neformalaus švietimo būrelius, buvo bendradarbiaujama su bibliotekininkėmis, vaikų dienos centrų darbuotojais, bendruomenių nariais. Su šeimos gydytojais buvo bendradarbiaujama dėl vaikų sveikatos priežiūros užtikrinimo ir reguliaraus lankymosi. Su ginekologu dėl rizikingo nėštumo, siekiant atlikti reikiamus tyrimus, dėl prevencinių priemonių nuo neplanuoto nėštumo. Kaip ir 2021 m., taip ir 2022 m. dažniausias kontaktas buvo palaikomas su ugdymo įstaigų specialistais, socialiniais pedagogais, klasės ar grupės auklėtojais, ugdymo įstaigų vadovais. Dažnu atveju, bendradarbiavimo tikslas būdavo pagelbėti jaunuoliams atrasti ugdymo įstaigos nelankymo priežastis, vaikų pažangumas nebūdavo patenkinamas, vaiko išbraukimo ir perregistravimo į kitą mokyklą klausimais, dokumentų pateikimo klausimais, siekiant vaikus registruoti į darželis, naujas mokyklas. Dažnas kontakto palaikymas su priklausomybių ligų konsultantais, psichologais, dailės terapeutais, kurie teikia paslaugas, bei padeda asmenims suvokti turimos priklausomybės ar šeimoje esančių problemų priežastis. Bendradarbiauta su Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorė dėl ugdymo įstaigos skyrimo, dokumentų sutvarkymo bei galimybių vaiką kuo dažniau vesti į darželį derinimo. Tarpininkaujant su Kėdainių pagalbos šeimai centro Globos centru organizuotas motinos susitikimas su vaikais gyvenančiais pas globėjus. 2022 m. rugsėjo mėn., bendradarbiaujant su Trakų rajono priešgaisrinė tarnyba lankytasi šeimose jas konsultuojant gaisrų prevencijos klausimais. Bendradarbiauta su ugdymo įstaigomis dėl klientų vaikų ugdymosi, elgesio, pažangumo, tėvų įtraukimo į pagalbą vaikams ugdymosi procese, bei galimybių teikti reikalingas paslaugas vaikams (psichologo, socialinio pedagogo, karjeros specialisto) vyko susitikimai: Aukštadvario, Rūdiškių gimnazijose, Senųjų Trakų Kęstučio pagrindinėje mokykloje, Trakų Vytauto Didžiojo gimnazijoje, Trakų suaugusiųjų mokymo centre, Trakų vaikų darželyje-lopšelyje „Ežerėlis. Bendradarbiavimas su Trakų PSPC gyd. ginekologu D. Druskiu, dėl klientės nėštumo priežiūros, po gimdymo, numatytų tyrimų užtikrinimo ir konsultacijų, išsaugant kūdikį (klientei nustatytas psichikos sutrikimas, moteris be pastovios gyvenamosios vietos). Bendradarbiavimas su Trakų PKVS vyriausioju tyrėju Dainiumi Gageliu, dėl lankymosi namuose užtikrinimo pas klientę. Su Rūdiškių darželio „Pasaka“ ir Rūdiškių gimnazijos soc. pedagogėmis ir pedagogais aptariant su kokiomis problemomis susiduria klientų vaikai ugdymo įstaigose. Bendradarbiavimas su VVTAIT specialistais, psichologais, sveikatos priežiūros specialistais, medikais, VVTAIT mobiliąją komanda pasidalijant aktualia informacija apie šeimas siekiant bendro, teigiamo rezultato. Taip pat vyko bendradarbiavimas su vaiko teisių apsaugos tarnybos gynėjais vaiko teisių apsaugos klausimais, visuomenės sveikatos biuro psichologe emocinės paramos klientams klausimais, priklausomybės ligų konsultantu alkoholinės priklausomybės gydymo klausimais, socialiniais pedagogais vaikų socialinių pedagoginių problemų klausimais, atvejo vadybininkais socialinių paslaugų efektyvumo ir reikalingumo klausimais, su teisininkais pirminės teisinės pagalbos

klausimais, su gydytojais sveikatos apsaugos klausimais, su „Sodžiaus meistrų“ amatų mokyklos pavaduotoja, sužinant aktualią informaciją apie galimybes mokytis ugdymo įstaigoje, galimybę gauti stipendiją, su Trakų PSPC psichikos sveikatos socialine darbuotoja, sprendžiant klientės lankymosi pas gydytoją psichiatrą klausimą, bendradarbiavimas su Santarų klinikų perinataliniu skyriumi, socialine darbuotoja, sužinant informaciją apie klientę, bendras darbas motyvuojant klientę pasilikti iki gimdymo ligoninėje ir saugiai pagimdyti naujagimį.

2022 M. KRIZIŲ CENTRO VEIKLOS ATASKAITA

Krizių centro veiklos tikslas – suteikti kompleksinę pagalbą kritinėje padėtyje atsidūrusiems ir laikinai krizių centre apgyvendintiems asmenims, šeimoms, ir esant, nustatytam vaiko apsaugos poreikiui.

Veiklos uždaviniai:

1. Skatinti klientus skirti didesnę dėmesį sveikatos priežiūrai, intensyvinti registracijas pas specialistus.
2. Socialiniam darbuotojui parengti tėvystės įgūdžių įsivertinimo įrankį.
3. Krizių centrui tęsti viešinimą visuomenei apie krizių centro teikiamas paslaugas.

Išsikeltų tikslų ir uždavinių įgyvendinimas

1. 2022 m. krizių centre apgyvendintiems asmenims išskirtinis dėmesys buvo skiriamas jų sveikatos priežiūrai, stebint klientų sveikatos nepriežiūrą bei silpnus socialinius įgūdžius, rūpinantis asmenine bei vaikų sveikatos priežiūra, klientai buvo skatinami kreiptis į sveikatos priežiūros įstaigas dėl savalaikės sveikatos patikros, rekomendacijos bei konkrečios pagalbos priemonės buvo įtraukiamos į pagalbos planus. Intensyviai bendradarbiaujant su gydymo įstaigomis, siekiant užtikrinti šeimų sveikatos priežiūrą. 2022 m. 12 šeimų teiktos paslaugos krizių centre, iš jų net 10 šeimų stebėtos sveikatos problemos, šeimos buvo lydimos į gydymo įstaigas, taip pat tarpininkaujama dėl socialinių įgūdžių stokos ir neretai turimų psichikos sutrikimų. Socialinis darbuotojas stebėjo, jog 6 šeimose vaikų sveikata apleista, tėvai ne geba tinkamai rūpintis vaikų sveikata, negeba savarankiškai lankytis gydymo įstaigose. Atsižvelgiant į situaciją klientams buvo teikiamos transporto ir lydėjimo paslaugos. 2 vaikams, gyvenantiems krizių centre buvo skiriamas didesnis dėmesys, dėl didelio apsileidimo. Tarpininkaujant socialiniam darbuotojui vienas vaikas dėl besikartojančių epilepsijos priepuolių hospitalizuotas gydymui į Santaros klinikų vaikų ligoninę, kitas vaikas vyko gastroenterologo konsultacijoms dėl ūminio gastrito. Taip pat stebėtas vaikų dantų priežiūros problemos, 2 vaikams taikant sedaciją atliktas dantų gydymas. Apsigyvenus krizių centre, viena klientė po 10 metų priėmė pagalbą ir sutiko kreiptis į specialistus dėl onkologinės ligos, lydint socialiniam darbuotojui ir socialinio darbuotojo padėjėjoms vyko numatytiems vizitams, ko pasekoje nustatyta diagnozė, atsižvelgiant į tai, jog moteris laiku kreipėsi pagalbos, suteikta savalaikė pagalba, bei mažesnės pasekmės sveikatai.

Krizių centre gyvenančios šeimos buvo lydimos į Trakų sveikatos priežiūros centrą (toliau – TSPC) šeimos gydytojo, odontologo, psichiatro vizitams ir tarpininkaujama, dėl socialinių įgūdžių stokos ir neretai turimų psichikos sutrikimų. 2022 m. buvo tęsiamas darbas su klientu, kuris apsigyveno krizių centre 2021 m. Stebint visišką kliento nesirūpinimą asmenine sveikata, tai pat dėl kalbos sutrikimo ir silpnų socialinių įgūdžių, klientas negebėjo tinkamai savęs atstovauti, todėl klientui buvo teikiama transporto, palydėjimo į įstaigas, bei atstovavimo paslaugos. Neterminuotai paskirta ilgalaikė socialinė globa suaugusiems asmenims su negalia.

Atsižvelgiant į krizių centre gyvenančių šeimų poreikius, sukurtas „Socialinių įgūdžių vertinimo klausimynas“, siekiant ugdyti ir įvertinti krizių centro klientų pozityvios tėvystės įgūdžius. Šis klausimynas yra socialinio darbo įrankis socialiniam darbuotojui ir socialinio darbuotojo padėjėjams. Vadovaujantis minėtu įrankiu, kryptingai planuojamos veiklos bei konsultacijos pagal tėvystės įgūdžių stoką. „Socialinių įgūdžių vertinimo klausimynas“ pildomas naujai šeimai atvykus į krizių centrą, po savaitės stebėjimo, siekiant tinkamai įvertinti klientų tėvystės įgūdžius ir atlikti pervertinimą kas mėnesį.

Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centras viešino krizių centro veiklą visuomenei, informacijos sklaida vyko socialinėje paskyroje Facebook, pateiktos klientams organizuotos veiklos, paskaitos, kurių tikslas pavaizduoti gaunamas paslaugas, užimtumo veiklas, mokymus, teikiamą pagalbą siekiant ugdyti klientų socialinius, buitines įgūdžius, siekiant pasiekti ilgalaikių teigiamų rezultatų. Krizių centre 2 kartus buvo organizuoti susitikimai su Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Trakų rajono policijos komisariato Veiklos skyriaus bendruomenės pareigūnėmis, kurios supažindino šeimas su saugaus elgesio taisyklėmis kelyje, dažniausiais daromais pažeidimais, taip pat akcentavo blaivumo svarbą dalyvaujant eisme, pristatyta Trakų rajono savivaldybės eismo įvykių statistika, susitikimo metu įteikti atšvaitai.

VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Tikslinė klientų grupė - paslaugos teikiamos krizių centre vaikus auginantiems asmenims, šeimoms patyrus įvairių rūšių smurtą, stokojantiems socialinių įgūdžių, turintiems priklausomybę nuo psichoaktyvių medžiagų, turintiems būsto problemų, išgyvenantiems santykių krizes ir kitais atvejais.

2015-2022 metų paslaugų gavėjai Krizių centre:

<i>Metai</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
Šeimos	9	13	15	16	17	16	14	12
Suaugusieji	10	14	18	23	23	22	18	15
Vaikai	19	22	27	27	24	26	17	19
Viso (suaugusieji, vaikai):	29	36	45	50	47	48	34	34

2022 metais apgyvendinimo paslaugos krizių centre buvo teikiamos (žr. lent. 2015-2022 metų paslaugų gavėjai Krizių centre): 12 šeimų, jose esantiems 15 suaugusiems asmenims ir 19 vaikų (2021: 14 šeimų, 18 suaugusiems asmenims, 17 vaikams). Priežastys, dėl kurių buvo teikiamos apgyvendinimo paslaugos 2022 metais – priklausomybė nuo psichoaktyvių medžiagų, besilaukiančių

moterų ir šeimų būsto problemos, smurto artimoje aplinkoje, tėvų socialinių, buitinių, kasdieninių, tėvystės įgūdžių stoka, ne gebėjimas užtikrinti vaikų ir savo sveikatos priežiūros paslaugų, ne gebėjimas užtikrinti sklandaus nėštumo. 8 šeimoms apgyvendinimo krizių centre paslaugos buvo teikiamos dėl nustatyto apsaugos poreikio vaikams, taikant laikinąją priežiūrą socialinių paslaugų įstaigoje, lyginant su 2021 metais 2 šeimomis daugiau. Lyginant su 2017, 2018, 2019, 2020 metais ryškiai sumažėjo vaikų ir paslaugų gavėjų skaičius, kuriems teikiamos paslaugos krizių centre, tačiau lyginant su 2021 metais skaičius nepakito.

2021-2022 metų palyginamoje statistikoje (žr. lent. 2021 – 2022 metų paslaugų statistika Krizių centre) 2022 metais laikino apnakvandinimo paslauga nebuvo teikta, o 2021 metais buvo 3 kartus. 2022 metais socialinių įgūdžių stokojančioms šeimoms, nustatyto vaiko apsaugos poreikio, smurtą patyrusioms moterims, priklausomybės nuo psichoaktyvių medžiagų teikiama 11 kartų buvo intensyvi krizių įveikimo pagalbos paslauga, lyginant su 2021 metais buvo teikiama 3 kartais daugiau. 2021 m. 2 kartus buvo teikiama apgyvendinimas krizių centre paslauga, tačiau 2022 metais ši paslauga jau nėra teikiama. 2022 metais apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslauga buvo teikiama tik 1 kartą, lyginant su 2021 metais nepakito.

Su apgyvendinimo paslaugas gaunančiais asmenimis buvo praversti 329 individualūs ir teminiai pokalbiai, vyko „Šeimos stiprinimo“ mokymai vieną kartą per savaitę, pilną kursą sudarė 10 užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 3 šeimos ir pilnai pabaigė, Dailės terapijos užsiėmimuose dalyvavo 5 klientai, iš jų 1 klientas atsisakė ir nepabaigė, vyko Emocinės paramos grupės užsiėmimai smurtą patiriančioms moterims vieną kartą į mėnesį (pirmą mėnesio ketvirtadienį) dalyvavo 4 klientės. „Pozityvios tėvystės mokymai“ dalyvavo 4 klientės, tačiau pabaigė 3, taip pat vyko klientų ir socialinio darbuotojo pozityvios tėvystės ugdymo užsiėmimai, siekiant stiprinti ir ugdyti tėvų gebėjimus pozityviai auklėti ir bendrauti su savo vaikais. Dirbant su šeimomis, buvo mokomasi artumo - apsikabinti šeimos narį, išgirsti, nusimatyti taisykles, užduotis ir jas įgyvendinti, tėvams taikyti vaikams motyvacinę paskatinimo sistemą, sudaryti vaikams dienvakarę, skirti individualiai laiką kiekvienam vaikui atskirai, stebint kaip tai šeimoms sekasi, aptariama su socialinio darbuotojo padėjėjomis, atliepiama įrašuose bendravimo sąsiuvinyje. Krizių centre didelis dėmesys buvo skiriamas 2 šeimoms dėl nevisavertės mitybos, pusfabrikačių naudojimo, paskutinių dienų galiojimo maisto, klientės skatinamos gaminti iš sveikų produktų, peržiūrėti maisto galiojimo datas, iš anksto planuoti pirkinius.

2022 metais, siekiant spręsti priklausomybės alkoholiui problemą, 1 asmuo gydėsi „Motyvacinėje terapijoje“, 7 asmenys lankėsi Respublikiniame priklausomybių ligų centre pas gydytoją psichiatrą medikamentiniam gydymuisi, 4 asmenys lankė AA nuotolinius užsiėmimus, 8 asmenys lankė konsultacijas pas priklausomybių ligų konsultantą, taip pat 3 asmenys pradėjo dirbti su AA globėja.

59 kartus klientai buvo lydimi į gydymo įstaigas, dažniausiai klientai buvo atstovaujami dėl labai silpnų socialinių įgūdžių arba dėl nustatytos protinės negalios. 2022 metais transporto organizavimo paslauga buvo teikta net 279, lyginant su 2021 metais transporto organizavimo paslaugos poreikis yra panašus. 23 kartus aprūpinimo būtiniaisiais daiktais (drabužių, avalynės) paslauga.

2021 – 2022 m. paslaugų teikimo Krizių centre statistika

<i>Paslaugų pavadinimas:</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
Laikinas apnakvindinimas	3	0
Intensyvi krizių įveikimo pagalbos paslauga	14	11
Apgyvendinimas krizių centre	2	0
Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	1	1

Krizių centre į darbą su šeimomis ir pagalbos šeimai planą buvo įtraukiami specialistai, dirbantys TRPŠVC, bendradarbiaujama su psichologais, priklausomybės ligų konsultantu, socialiniais darbuotojais, dirbančiais seniūnijose, vaikų dienos centro specialistais (vaikai 7-14 m. buvo įtraukiami į vaikų dienos centro veiklą), dailės terapeutė, intensyviai palaikomas ryšys su atvejo vadybininkais, komunikuojama, sprendžiant esamas problemas ir siekiant geriausio sprendimo būdo, pateikiama socialinio darbuotojo nuomonė apie darbą su šeima, situacija aptariama prieš atvejo vadybos posėdžius. 2022 metais vyko glaudus bendradarbiavimas su atvejo vadybininkais, ugdymo įstaiga, stebint klientės smurtą prieš vaiką – neužtikrinant mitybos, vaiko svarbiausių poreikių. Socialinio darbuotojo stebėta apleista klientų sveikata, todėl intensyviai pradėta bendradarbiauti su gydymo įstaigomis specialistais, socialiniais darbuotojais, siekiant užtikrinti šeimų sveikatos priežiūrą. 2022 metais krizių centre atlikinėjo praktiką praktikantė, praktikos metu buvo sudaryta galimybė susipažinti su krizių centre teikiamomis paslaugomis, sudalyvauti atvejo vadobos posėdyje, bei tiesiogiai prisidėti prie paslaugų teikimo.

2022 metai krizių centro darbuotojai susidūrė su iššūkiu teikiant trumpalaikę socialinę globą institucijoje, Ukrainos vaikams. Socialiniam darbuotojui ir socialinio darbuotojo padėjėjams, tai buvo nauja patirtis, nors vaikai pagal amžių paaugliai, tačiau stokojantys socialinių, kasdieninių, buitinių įgūdžių bei savitvarkos įgūdžių. Didelis darbuotojų įdirbis, siekiant skatinti vaikų savarankiškumą, atsakingumą. Išmokta savarankiškai ir tikslingai apsipirkti parduotuvėje, planuoti ir pasigaminti maistą, taip pat įgyta tvarkymo įgūdžių. Gyvenant centre, vaikams užimtumas vyko tikslingai, siekiant išmokti lietuvių kalbos, 1 vaikas laisvai kalba, bendrauja lietuvių kalba, kitas vaikas taip pat po truputį pradeda kalbėti lietuviškai.

VAIKŲ DIENOS CENTRO 2022 M. VEIKLOS ATASKAITA

Vaikų dienos centro veiklos tikslas – teikti dienos socialines priežiūros ir ugdymo paslaugas vaikui ir jo šeimos nariams, padėti vaikui adaptuotis šeimoje bei visuomenėje.

Veikos uždaviniai:

- gerinti vaikų socializaciją, pažinti jų individualumą, ugdyti dvasingumą, skiepyti ir (ar) palaikyti socialinius ir gyvenimo įgūdžius, sudaryti sąlygas vaiko saviraiškai;

- suteikti socialinę pagalbą vaikui, turinčiam problemų ir sunkumų šeimoje;
- organizuoti užimtumą, skatinant ir didinant vaiko turimus gebėjimus;
- stiprinti motyvaciją ir atsakomybę už pamokų ruošą;
- ugdyti vaikų pagarbą ir meilę aplinkai, kurioje gyvena.
- Skatinti socialinę savanorystę.

VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Dienos centro paslaugos teikiamos 7-14 metų amžiaus vaikams. Centre lankosi šeimų su kuriomis dirbamas socialinis darbas, šeimų kurioms reikalinga pagalba, socialinę paramą gaunančių šeimų vaikai. 2022 metais vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugos buvo teikiamos 29 vaikams, pagalba buvo teikta 18 šeimų. Papildomai 7 vaikai lankė dienos centrą terminuotai, vasaros stovykloje. Vaikų dienos socialinės priežiūros paslauga buvo nutraukta 12 vaikų, iš kurių: 4 buvo teikiama intensyvi krizių pagalbos paslauga (TRŠPVC Krizių centre), 3 lankytojams paslauga buvo nutraukta dėl amžiaus, 4 lankytojams savo noru, dėl intensyvaus popamokinio užimtumo ir įsitraukimo į būrelius.

	2022 m. paslaugų gavėjų skaičius									
	Atvyko nauji	Išvyko	Per 2022 m.	Per 2021 m.	Per 2020 m.	Per 2019 m.	Per 2018 m.	Per 2017 m.	Per 2016 m.	Per 2015 m.
Vaikai	11	12	29	30	34	35	39	32	33	32
Šeimos	8	8	18	21	27	26	23	25	27	24

2022 m. suteiktos paslaugos					
Paslaugos pavadinimas	Asmenų skaičius	Kartai	2021 m.	2020 m.	2019 m.
1. Individualus asmens konsultavimas	29	257	310 k.	325 k.	169
2. Individualus šeimos konsultavimas	18	223	250 k.	311 k.	387
3. Informavimas	29	649	690	1274	997
4. Tarpininkavimas	2	5	5	0	-
5. Apsilankymai mokykloje	-	2			3
6. Intensyvi krizių įveikimo pagalba	2	8	0	2 asm./ 6 k.	2 asm./ 17 k.
7. Grupiniai užsiėmimai vaikams:					
7.1. Grupiniai socialinio darbuotojo užsiėmimai pagal socialinių įgūdžių ugdymo programą	29	44	24 k.	31 k.	41

7.2. Grupiniai užimtumo specialistų užsiėmimai pagal socialinių įgūdžių ugdymo programą	29	53	54 k.	74 k.	123 k.
7.3. Aktyvūs užsiėmimai	29	196	98 k.	144 k.	221 k.
7.4. Kūrybiniai užsiėmimai	29	88	67 k.	72 k.	88 k.
7.5. Gyvenimo įgūdžių ugdymo užsiėmimai/ dienos aptarimai	29	122/195	101 k.	163 k.	221 k.
7.6. Sociokultūrinės paslaugos (renginiai, išvykos, gimtadienių minėjimai)	29	51	43 k.	25 k.	40 k.
8. Psichologinė pagalba:					
8.1. Individualus asmens konsultavimas	8	-	-	8 vaikai	9 vaikai/ 151 k.
8.2. Individualus šeimos konsultavimas	-	-	-	2 asm	2 asm. / 15 k.
8.3. Grupiniai užsiėmimai vaikams	-	-	-	13 k.	38 k.
8.4. Dailės terapijos grupiniai užsiėmimai	29	34	26	46 k.	40 k.
9. Transporto organizavimas:					
9.1. Vaikų dienos centrą lankančių vaikų pavėžėjimas į/iš TRPŠVC, vykimas į ekskursijas	29	2714 k.	1113 k.	1274 k.	2472 k.
9.2. Transporto organizavimas vaikų dienos centrą lankančių vaikų šeimoms	0	0	0	0	0
10. Maitinimo organizavimas:					
10.1. Maitinimas	29	2714	1113k.	1274 k.	2472 k.
11.2. Dienos maitinimas- 3 kartai per dieną (stovyklų metu)	0	0	0	0	0
11.3. Aprūpinimas maisto produktais	0	0	0	0	0
12. Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas:					
12.1. Aprūpinimas būtiniaisiais drabužiais ir avalyne	0	0	0	0	75 vnt.

VYKDYTA VEIKLA

Vaikų laisvalaikio užimtumas: užimtumas Vaikų dienos centre organizuojamas 5 dienas per savaitę. Vaikai į centrą atvyksta po pamokų (nuo 12:45 val. iki 17:00 val.). Atostogų metu, vaikai centre būna nuo 10 val. iki 17:00 val. Atvykę į Centrą po mokyklos, vaikai turi laisvą laiką,

ruošia pamokas, valgo pietus, dalyvauja jiems organizuojamuose užsiėmimuose pagal numatytas programas ir planą. Pagal poreikį užsiėmimai skirstomi į dvi grupes: 1-4 kl. ir 5-7 kl. Dauguma vaikų, dienos centrą lanko noriai, įvardindami, kad namuose jiems trūksta veiklos, o dienos centre vyksta įvairūs užsiėmimai, atsiranda galimybė leisti laiką su draugais saugioje aplinkoje. Per 2022 m. buvo organizuotos 32 edukacinės išvykos.

Pagalba pamokų ruošoje: Dienos centre vaikams sudaroma galimybė ruošti pamokas kiekvieną dieną, pamokų ruošos trukmė – 40 min. Vaikai pamokas ruošia viena – dviem grupėmis. Yra daug pradinių klasių mokinių, kurie pamokų ruošos metu reikalauja individualaus dėmesio. Pagalbą pamokų ruošoje teikia užimtumo specialistai, vaikų dienos centro apmokoti savanoriai. Apie vaikų motyvaciją ir sunkumus per pamokų ruošą tėvai reguliariai informuojami. Taip pat bendradarbiaujama su tėvais, ieškant sprendimų, kaip padėti vaikui atlikti užduotis. Tų vaikų, kurie atsakingai dalyvauja pamokų ruošoje, pagerėja mokymosi motyvacija ir mokymosi rezultatai.

Socialinių, kasdienio gyvenimo, kūrybinių ir fizinių įgūdžių ugdymas vyksta įvairiausių užsiėmimų pagalba. Per 2022 m. 5 užsiėmimai buvo skirti taisyklių laikymosi svarbai; 10 praktinių užsiėmimų („+“ parduotuvėlių) ir 11 atskirų temų buvo skirtų vaikų finansinių įgūdžių ugdymui; 8 diskusijos apie saugų elgesį namuose, automobilyje, lauke, gatvėje bei vandens telkiniuose; 20 užsiėmimų, kuriais siekiama stiprinti vaikų gebėjimą dirbti komandoje; 8 grupiniai pokalbiai apie pozityvų bendravimą šeimoje ir su draugais; 6 diskusijos ir 1 viktorina skirtos higienos laikymosi svarbai; 4 užsiėmimai alkoholio ir tabako prevencijos tema; 2 užsiėmimai saugesnio interneto tema; 11 užsiėmimai tradicijų puoselėjimo per skirtingas metų šventes tema; 4 užsiėmimai apie dienotvarkės laikymosi svarbą, laiko planavimą, lūkesčių planavimas ateinantiems metams, 3 užsiėmimai apie efektyvią pamokų ruošą bei neatliktų darbų neigiamas pasekmes; 4 diskusijos apie tinkamos aprangos pasirinkimą pagal sezoną; 6 užsiėmimai apie empatijos ugdymą ir pastabumą supančiai aplinkai; 4 užsiėmimai apie sveiką mitybą ir atsakingą vartotojiškumą; 2 užsiėmimai skatinantys savanorystės supratimą. 12 bendrų garsinio skaitymo užsiėmimų, kad vaikai mokytųsi klausytis kitų ir atpasakoti, klausytis perteikiamos informacijos, ugdoma motyvacija geriau skaityti. Ugdomosios dailės terapijos grupinių užsiėmimų metu buvo pasitelktos edukacinės pasakos. Taip žaidimo forma buvo gilinamos vaikų žinios ir įgūdžiai emocijų ir jausmų pažinimo temomis, ugdomi gebėjimai įveikti sunkumus bendraujant su bendraamžiais, ugdoma atpažinti ir priimti baimės, sielvarto, nerimo, liūdesio, pykčio emocijas ir valdyti, santykių kūrimo ir palaikymo. Lavinti bendravimo įgūdžiai, vaizduotė, kūrybiškumas, smulkioji motorika, vystytas mąstymas, suvokimas, ugdoma kantrybė. Visų užsiėmimų metu, vaikai mokėsi bendrauti, laikytis taisyklių, būti mandagiais su kitais, tinkamai reikšti emocijas, spręsti konfliktus, savitvarkos, tvarkingumo, asmens higienos įgūdžių, savarankiškumo, atskleisti asmeninius gebėjimus. Vaikai, reguliariai lankantys dienos centrą tampa labiau disciplinuoti, pradeda laikytis taisyklių, daugiau pasitiki savimi, reiškia pyktį nekenkdamি kitiems, moka pagirti kitą, sakyti komplimentus, padidėja atsakomybė ir motyvacija.

Socialinės savanorystės skatinimas

Spalio – lapkričio mėnesiais Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centras įgyvendino jaunimo projektą „Nuspalvinkim gyvenimą kartu 2022“, finansuojamą Trakų rajono

savivaldybės. Projekto metu Centre vyko savanorių rengimo mokymai (16 ak. val.). Įvadinė konsultacija vyko nuotoliniu būdu, su kiekvienu dalyviu atskirai, konsultacijos metu jaunuoliai supažindinti su esminiais savanorystės principais, Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centro veikla, savanorystės pradžia bei galimybėmis. Pagrindiniuose savanorių rengimo mokymuose dalyvavo 13 dalyvių. Mokymų trukmė 2 d. Mokymai buvo vedami neformalaus ugdymo ir patirtinio mokymosi principais, jaunuoliai geriau pažino save, susipažino su savanorystės principais, su tiksline grupe su kuriais savanoriaus specifika, įgijo žinių apie savanorystės galimybes Trakų rajone, sustiprino darbo komandoje įgūdžius. Po įvykusių mokymų 7 (2 iš jų savanoriauja pagal JST programą) jaunuoliai ištraukė į vaikų dienos centro savanorišką veiklą, kurios metu padeda socializuotis socialiai pažeidžiamų šeimų vaikams. Esamiems savanoriams teikiamos koordinatoriaus (VDC socialinio darbuotojo) konsultacijos, kompetencijų ugdymo užsiėmimai.

Savanorių rengimo mokymus numatoma vykdyti ir kitąmet, su esamais savanoriais dirbama nepertraukiamai. **Vaikų vasaros stovykla.** Aštuntus metus iš eilės, Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centras organizavo vaikų dienos vasaros stovyklą. Stovykla vyko nuo birželio 27 dienos iki liepos 22 dienos, skirta 7-14 metų amžiaus vaikams. Iš viso stovykloje dalyvavo 24 vaikai, iš kurių — 17 reguliariai lankantys vaikų dienos centrą Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centre. Pagrindinis stovyklos tikslas – organizuoti vaikų, socialinių, kūrybinių, sportinių įgūdžių ugdymą, suteikiant saviraiškos ir laisvalaikio užimtumo galimybes, siekiant užkirsti kelią nusikalstamam elgesiui, gerinant savijautą jų socialinėje aplinkoje. Stovykloje buvo ugdomi vaikų aktyvaus ir kūrybiško laisvalaikio leidimo įgūdžiai, bei komandinio darbo principai: organizuojami kvadrato, mini futbolo, tinklinio, sportinių estafėčių, žaidimai. Kūrybiniai įgūdžiai buvo ugdomi per keramikos, ugdomosios dailės terapijos ir piešimo užsiėmimus. Vaikai mokėsi dirbti komandoje dalyvaudami protmūšio popietėje, bei kurdami ir repetuodami talentų pasirodymus. Organizuotos sportinės, edukacinės ir pramoginės išvykos: sportinės veiklos ir pramogos A. Gedvilo kaimo turizmo sodyboje, žygis aplink Lukos-Bernadinų ežerą. Edukaciniai užsiėmimai: Lentvario bibliotekoje, Alpakų ūkyje, senojoje kibininėje, keramikos užsiėmimai Trakų kultūros rūmuose, pažintinė išvyka traukiniu į Vilniaus senamiestį ir pinigų muziejų. Vyko 4 prevenciniai užsiėmimai apie alkoholio ir tabako žalą augančiam organizmui. Užsiėmimus vedė vaikų dienos centro socialinis darbuotojas. Kiekvieną savaitę centro psichologas – dailės terapeutas vedė grupinius užsiėmimus vaikams emocijų pažinimo ir valdymo temomis. **Neformalus vaikų švietimas**, kurio paskirtis tenkinti mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais. Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centro vaikų dienos centras dalyvauja neformalaus vaikų švietimo programoje. Centre kiekvieną savaitę vyksta technologijų būrelis – „Spalvų dėžutė“, skirta vaikų dienos centrą lankantiems vaikams. Iš viso 2022 m. vyko 72 valandų trukmės 88 užsiėmimai. Finansavimas teikiamas 16 vaikų. **Projektinė veikla:** per 2022 m. į Trakų rajono savivaldybę buvo pateiktos 2 paraiškos projektinei veiklai vykdyti (vaikų socializacijos programa, jaunimo veiklos), iš kurių 2 buvo patvirtinti ir įgyvendinti. Vaikų socializacijos programai įgyvendinti buvo skirta 800 eur., jaunimo projektinei veiklai 660 eur.

GLOBOS CENTRO VEIKLOS ATASKAITA

Globos centras yra Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centro struktūrinis padalinys, kuris įgyvendina vaiko globėjo (rūpintojo) teises ir pareigas, pagal tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį perduoda likusį be tėvų globos vaiką prižiūrėti budinčiam globotojui, teikia ir organizuoja socialines paslaugas bei kitą pagalbą pagal poreikį vaikui ir budinčiam globotojui, taip pat kitokią pagalbą vaiko tėvams, kad vaikas būtų gražintas į šeimą.

Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centro Globos centro veiklos tikslas – užtikrinti, kad visiems tėvų globos netekusiems vaikams, įvaikintiems vaikams, globėjų (rūpintojų) globojamiems vaikams, šeimynoje globojamiems (rūpinamiems) vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams, budintiems globotojams, šeimynos dalyviams, globėjams (rūpintojams), tėviams ir kartu gyvenantiems jų šeimos ar asmenims, ketinantiems jais tapti, būtų prieinama ir suteikiama reikalinga konsultacija, psichosocialinė, teisinė ir kita pagalba, siekiant vaiką, įvaikį tinkamai ugdyti ir auklėti šeimai artimoje aplinkoje.

Įgyvendindamas uždavinius, Centras:

Teikia ir organizuoja pagalbą tėvų netekusiems vaikams, būsimiems ir esamiems globėjams (rūpintojams), tėviams.

Žmogiškieji ištekliai

GLOBOS CENTRAS

Globos centro pavaduotojas

Globos koordinatoriai

Globėjų ir tėvių ruošimo specialistai

Psichologas

Visuomenės informavimo specialistas

Pareigybės ir jų skaičius

<i>Pareigybės pavadinimas</i>	<i>Pareigybių skaič.</i>	<i>Finansuojamos Savivaldybės biudžeto</i>	<i>Finansuojamos Projekto lėšomis</i>
Globos centro pavaduotojas	1	0,5	
Globos koordinatoriai	2	1,00	1,00
Globėjų ir tėvių ruošimo specialistai	2	1,00	0,25
Psichologas	1	0,5	0,5
Visuomenės informavimo specialistas	1	0.25	

Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centro Globos centro veiklos tikslas – užtikrinti, kad visiems tėvų globos netekusiems vaikams, įvaikintiems vaikams, globėjų (rūpintojų) globojamiems vaikams, šeimynoje globojamiems (rūpinamiems) vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams, budintiems globotojams, šeimynos dalyviams, globėjams (rūpintojams), tėviams ir kartu gyvenantiems jų šeimos ar asmenims, ketinantiems jais tapti, būtų prieinama ir suteikiama reikalinga konsultacija, psichosocialinė, teisinė ir kita pagalba, siekiant vaiką, įvaikį tinkamai ugdyti ir auklėti šeimai artimoje aplinkoje.

<i>Tiksliui pasiekti išskelti uždaviniai</i>	<i>Pasiekti rezultatai</i>
Organizuoti budinčių globotojų, globėjų(rūpintojų), tėvių paiešką	Iš dalies įgyvendintos viešinio plane numatytos priemonės: netinkama komunikacija su partneriais, mažėjanti motyvacija dėl rezultato pasiekimo.
Vertinti budinčių globotojų, globėjų(rūpintojų), tėvių pasirengimą globoti(rūpinti), prižiūrėti vaikus, įvaikinti.	Įvykę 2 mokymai pagal GIMK pagrindinę programą ir 2 pagal GIMK Specializuotą programą. Parengtos 27 teigiamos ir 1 neigiama išvada dėl asmenų pasirengimo vaiko globai, įvaikinimui, budinčio globotojo veiklai, bei laikinai svečiuotis. Detalizavimas: 7 išvados globai iš Ukrainos 11 BVGN 3 Laikina svečiuotis 6 teigiamos; 1 neigiama: Pasirengimas globoti/ įvaikinti.
Koordinuoti ir teikti pagalbą budintiems globotojams, globėjams(rūpintojams), tėviams ir jų prižiūrimiems, globojamiems(rūpinamiems), įvaikintiems vaikams.	Paslaugos suteiktos 90 šeimoje globojamiems ir įvaikintiems vaikams ir jų globėjams, tėviams.
Teikti laikino atokvėpio paslaugą budintiems globotojams, globėjams(rūpintojams)	Suteikta 2 laikino atokvėpio paslaugos.
Planingai organizuoti globos centro veiklą ir vykdyti stebėseną.	1 kartą per savaitę įvykę globos atvejų aptarimai. 1 kartą per savaitę įvykę pasitarimai dėl globos centro darbo planavimo ir organizavimo. Parengti 1 globos centro veiklą reglamentuojantys tvarkų aprašai.

Psichologinė pagalba

Veiklos tikslas – stiprinti šeimų, gyvenančių Trakų rajone, psichologinį atsparumą bei psichikos sveikatą, padėti klientams atgauti dvasinę darną bei gebėjimą gyventi ir mokytis, teikti efektyvią kompleksinę pagalbą šeimai; teikti pagalbą darbuotojams.

Veiklos uždaviniai: individualiai konsultuoti suaugusius asmenis ir vaikus, turinčius psichologinių sunkumų; konsultuoti asmenis poroje, turinčius tarpusavio nesutarimų; konsultuoti šeimas; vesti grupinius tėvystės ugdymo ir stiprinimo mokymus; vesti dailės terapijos užsiėmimus; vesti grupinius užsiėmimus dienos centro vaikams; gerinti psichologinį klimatą organizacijoje teikiant rekomendacijas ir konsultacijas Centro vadovams bei darbuotojams; vykdyti socialinių darbuotojų švietimą; integruotis į bendrą Centro paslaugų struktūrą.

PAGALBA GLOBOS CENTRO PASLAUGŲ GAVĖJAMS

1 lentelė. Psichologo konsultacijos ir dailės terapija vaikams

<i>Paslaugų gavėjai</i>	<i>Psichologo konsultacijos</i>		<i>Dailės terapija</i>	
	<i>Paslaugų gavėjų skaičius</i>	<i>Konsultacijų skaičius</i>	<i>Paslaugų gavėjų skaičius</i>	<i>Sesijų skaičius</i>
Budinčio globotojo šeimoje prižiūrimas vaikas	0	0		
Globėjo (rūpintojo) šeimoje globojamas (rūpinamas) vaikas	4	21	8	20
Globėjo (rūpintojo) artimojo giminaičio šeimoje globojamas (rūpinamas) vaikas	3	11	2	14
Įvaikintas vaikas	0	0	2	34
Globos institucijoje globojamas (rūpinamas) vaikas	0	0		
Įtėvių, globėjų (rūpintojų) šeimoje augantys biologiniai vaikai	0	0	1	34
Globojamo (rūpinamo), prižiūrimo vaiko biologinės šeimos vaikai	0	0		
Iš viso	7	33	13	102

2 lentelė. Psichologo konsultacijos ir dailės terapija globėjams (rūpintojams) ir kt.

<i>Paslaugų gavėjai</i>	<i>Psichologo konsultacijos</i>		<i>Dailės terapija</i>	
	<i>Paslaugų gavėjų skaičius</i>	<i>Konsultacijų skaičius</i>	<i>Paslaugų gavėjų skaičius</i>	<i>Sesijų skaičius</i>
Norintys tapti budinčiais globotojais	0	0		
Budintis globotojas	0	0	1	1
Norintys globoti (rūpinti) vaiką	0	0		
Globėjas (rūpintojas)	5	7	5	58
Globėjas (rūpintojas) artimas giminaitis	0	0	6	27
Norintys įvaikinti	0	0		
Įtėviai	0	0		
Kiti kartu gyvenantys suaugę šeimos nariai	0	0		
BVGN darbuotojai	0	0		
Savitarpio pagalbos grupės	0	0		
Iš viso	5	7	12	86

**PSICHOLOGINIO KONSULTAVIMO PASLAUGOS
(IŠSKYRUS GLOBOS CENTRO PASLAUGŲ GAVĖJUS)**

3 lentelė. Individualios psichologinės konsultacijos

<i>Paslaugų gavėjai</i>	<i>Paslaugų gavėjų skaičius</i>	<i>Konsultacijų skaičius</i>
Suaugusieji	21	75
Vaikai	41	269
Šeimos	Šeimų skaičius/asmenų skaičius	
Poros	Porų skaičius/asmenų skaičius	
	4	5
Iš viso (asmenų ir konsultacijų)	66	349

DAILĒS TERAPIJOS UŽSIĒMIMAI

4 lentelē. Dailēs terapijas uzsēmimai

<i>Paslaugu gavėjai</i>	<i>Individualūs uzsēmimai</i>		<i>Grupiniai uzsēmimai</i>	
	Paslaugu gavēju skaičius	Sesiju skaičius	Paslaugu gavēju skaičius	Sesiju skaičius
Suaugusieji	13	80		
Vaikai	2	38	18	34
Šeimos	Šeimų skaičius/asmenu skaičius		Šeimų skaičius/asmen ų skaičius	
	1/2	13		

Poros	Porų skaičius/asmenų skaičius		Porų skaičius/asmenų skaičius	
Iš viso (asmenų ir konsultacijų)	17	131	18	34

PAGALBA CENTRO DARBUOTOJAMS

5 lentelė pagalbos centro darbuotojams

<i>Paslaugos</i>	<i>Darbuotojų skaičius</i>	<i>Konsultacijų (užsiėmimų) skaičius</i>
Supervizijos darbuotojams	-	-
Individualus darbuotojų konsultavimas	4	18
Individuali dailės terapija darbuotojams	5	10

Grupinė dailės terapija darbuotojams	3	7
„Mamos ir dukros santykių gijimo galimybės“ metodikos pristatymas (mokymai, kaip naudoti metodiką)	22	1
Dailės terapijos, kaip paslaugos klientams, pristatymas	5	12
Pozityvios tėvystės metodikos pristatymas (mokymai, kaip naudoti metodiką)	15	2
Iš viso	54	50

IŠVADOS

1. Atvejo vadybos viešinimas, sklaida bei atvejo vadybininkų lankymasis šeimose padėjo kurti kokybiškesnę ryšį tarp šeimų ir pagalbą teikiančių specialistų, atvejo vadybos proceso tikslas tapo labiau suprantamas sunkumus patiriančioms šeimoms, teigiamai įtakojo sklandesnę pagalbos teikimo procesą, nes pagerėjo šeimų komunikavimas su pagalbą teikiančiais specialistais, bendradarbiavimas, pagalbos priėmimas, savo aplinkoje esančių problemų įvardijimas.

2. Atikus užbaigtų atvejų analizę stebima, jog pagrindinės užbaigimo priežastys ir toliau išlieka teigiami pokyčiai šeimose, kuriuos sėkmingai pasiekti pavyko parenkant tinkamas šeimos poreikius atitinkančias priemones bei paslaugas, glaudžiai bendradarbiaujant su socialiniu darbuotoju, taikant panašius socialinio darbo metodus.

3. Atvejo vadybininkams inicijavus naujas, trūkstamas paslaugas pagalbos teikimo procese (mediacija, šeimos konferencija), specialistai (atvejo vadybininkai, socialiniai darbuotojai), teikiantys pagalbą šeimai įgijo naujų įrankių sprendžiant tėvų tarpusavio nesutarimus susijusius su geriausiai vaiko interesais, taip pat sprendžiant įsisenėjusias šeimos problemas įtraukiant išplėstinės šeimos narius, artimos socialinės aplinkos narius, suteikiant galimybę vaikui pačiam priimti sprendimus ir būti pagrindine ir svarbiausia ašimi pasirenkant pagalbos tinklo dalyvius.
4. Užbaigiant atvejus dėl teigiamų pokyčių šeimose išskiriami sėkmės veiksniai susiję su glaudžiu komandiniu darbu, nuolatinio, tampo ryšio palaikymu dėl savalaikės situacijos šeimoje su socialiniu darbuotoju, pačių atvejų vadybininkų komunikacija ir ryšio stiprinimu su šeimomis.
5. Stebint tęstinės pagalbos poreikį, krizių centre gyvenančiam klientui pirmą kartą paskirta ilgalaikė socialinė globa suaugusiems asmenims su negalia.
6. Siekiant užtikrinti svarbiausius vaiko poreikius ir interesus, pirmą kartą krizių centre paimtas vaikas iš šeimos dėl grubių vaiko teisių pažeidimų, vaikui patiriant smurtą – neužtikrinant mitybos, vaiko svarbiausių poreikių, neturint teisės į vaikystę, mokslą.
7. 72 procentai visų 2022 m. reguliariai lankusių vaikų, dienos centrą lanko ilgiau nei metus. Tėvai išreiškia pageidavimą, jog į dienos centro lankymą būtų įtraukti ir kiti vaikai, sulaukę 7 m. amžiaus. Šiuo metu dienos centrą lanko 8 šeimos, iš kurių daugiau nei vienas vaikas lanko VDC.
8. Su 90 procentų visų 2022 m. lankančių vaikų tėvų palaikomas reguliarus ir glaudus bendradarbiavimas.
9. Sėkmingai įgyvendintas jaunimo savanorių rengimo projektas ir įsitraukimas į veiklas: lyginant su 2021 m. rodikliu, 2022 m. apmokyta 46 proc. daugiau savanorių ir 57 proc. daugiau įsitraukusių į savanorystę dienos centre. 2 savanoriai dalyvauja Jaunimo savanoriškos tarnybos (JST) programoje).
10. Dienos centras tampa kaip pagalba ir priemonė užkirsti kelią vaikų nepriežiūrai ir apleistumui; kaip pagalba apsaugoti vaikus nuo neigiamos aplinkos įtakos – nuo įtraukimo į nusikaltimus.

